

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v torek, 15. septembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 105.

Težave in želje naših mlinarjev.

V ponedeljek 14. t. m. je imela Zveza mlinov v Sloveniji v Ljubljani svoj letošnji občni zbor, katerega so se člani skoro polnoštevilno udeležili. Občni zbor je vodil predsednik g. Škerjanec, ki je po pozdravu zastopnikov banske uprave in Zbornice za TOI prešel na dnevni red. Tajniško poročilo je podal g. Zdenko Knez. V svojem poročilu je razpravljaval o vseh vprašanih, aktualnih za mlinsko produkcijo. Posebno je v tem vprašanju omenjal vprašanje mlinске tarife. Zveza se je s tem vprašanjem ponovno pečala in na sestanku interesentov, ki ga je na željo železniške uprave sklicala Zbornica za TOI, obširno utemeljila in dokazala, da je mlinška tarifa potrebna in da je ne samo upravičena, ampak da je še nezadostna, ker nudi samo polovico tega, kar nam po pravici pripada. V nadaljnjih izjavanjih je razpravljaval o skupnem davku na poslovni promet in končno še o žitnem režimu, o katerem mlinarji, ki so po njem najbolj prizadeti, pred uveljavljenjem niso imeli prilike, povedati svojega mnenja. Prvi žitni zakon, uveljavljen početkom meseca julija tega leta, nam je dovoljeval za mletje le 25% vojvodinske pšenice, vsled česar smo naprosili Zbornico, da intercesira pri merodajnih faktorjih, da smemo isto tako mleti 40% vojvodinske pšenice, kakor vojvodinski mlini. Dne 18. julija t. l. se je vršila v tej zadevi konferenca pri Zbornici. Vsled dobre kakovosti sremske pšenice pa mlini po večini niti na dovoljenih 25% vojvodinske pšenice niso reflektirali in privilegirana družba je bila prisiljena izposlovati si razširjenje monopola na vso državo, omejitve mletve vojvodinske pšenice razveljaviti in zvišati doplačilo za Priv. društvo za izvoz, da dobi kritje za doplačilo pri izvozu. Formalno smo sedaj za vojvodinskimi mlini izenačeni, vendar je verjetno, da si bodo le-ti znali pomagati, kakor poprej, ko so lahko prodajali 70-100% banaško moko, dasiravno so imeli pravico le za 40% in imeli bodo tudi boljše porabo za krušno moko in za otrobe, katere prodajajo naši mlini običajno brez vsake potrebe veliko pod ceno. Želo neprijetna je za mnoge naše mline delitev v trgovske mline in v mline na ujem ali merico, ki smejo mleti samo na kamne. Nekaterim mešanim mlinom je s tem ogrožena eksistenca.

Po tajniškem poročilu je podal gosp. Zdenko Knez tudi blagajniško poročilo, ki se je odobrilo brez debate, narkar so se vršile volitve, pri katerih je bil v celoti izvoljen dosedanji odbor z g. Škerjanecem kot predsednikom na čelu.

Po volitvah je k dnevnim točkam razno-terosti poročal zbornični konzulent g. Zagar o skupnem davku na poslovni promet in podal historijat pobiranja tega davka na žito, odnosno na moko. Nadalje je omenjal akcije, katere je podvzela Zbornica v zadevi žitnega monopola. Med temi je omenjal posebno akcijo, da se upošteva posebne prilike v naši banovini in omogoči mlinom, ki so mešani, to je onim, ki meljejo tako za trgovino kakor za merico, še nadaljnje obratovanje v neizpremenjeni obliki. Omenjal je tudi akcijo, da se dovolijo za plačilo razlike, katero bodo plačali v desetih dneh po popisu, plačilne olajšave v tem smislu, da se pobere razlika šele, ko bodo zaloge razprodane in plačane, ker je z ozirom na sedanje prilike tako mlinom, kakor trgovcem nemogoče, pribaviti si za plačilo teh razlik potrebnih denarnih sredstev.

Po njegovem poročilu se je vršila o novem žitnem režimu obširna debata, v katero so posegli, skoro vsi navzoči, posebno odlično pa podpredsednik Zveze mlinov g. J. Zadravec iz Središča. Po sklenjeni debati je g. Zadravec reasumiral želje slovenskih mlinarjev v zadevi žitnega režima, v kolikor so trenutno aktualne, v nastopnem:

1. Rok za plačilo razlike naj se podaljša.

2. Trgovskim mlinom naj se dovoli vzeti za lasno potrebo ustrezajočo količino moka iz lastnega mlina.

3. Mlini za merico naj bodo upravičeni pobirati merico ne samo v pšenici, nego tudi v gotovini, ker to po nekaterih krajih ustreza ukoreninjenim običajem.

4. Pospeši naj se nabava plomb za vreče, v katerih se sme moka prodajati, ker mlinarji sicer ne morejo odpremiti iz mlinov že izgotovljenih izdelkov.

5. Zamenjava naj se smatra za trgovski posel, kakršnega so upravičeni izvrševati tudi trgovski mlini na ta na-

čin, da dajejo moko za pripeljano pšenico proti povračilu stroškov za mletje v gotovini ali po običaju, ki velja v največ krajih, v otrobih.

6. Trgovskim mlinom naj bi dovoljeno, da meljejo pšenico za trgovce in zamenjevalce proti plačilu mlevnine.

7. Izdelovanje moka na kamne nikakor ne more dati 80% čiste, za človeško prehrano uporabne moka. Zato ni pravilno, da stavljajo ponekod uradni organi izven obratov trierje, luščilnike, valjčne stroje, elevatorje in tako zvane cilindre, ker te naprave same za sebe se ne omogočujejo izdelovanje tipizirane moka. Za izdelovanje tipizirane moka je potrebno izdelovanje zdroba potom mnogokratnega drobljenja pšenice in prečiščevanje zdroba na posebnih čistilnih strojih.

Po oficijelnem zaključku obnega zbornice so člani v prostem razgovoru razpravljali o raznih vprašanih svoje stroke. Občni zbor, ki je lepo potekel in je bil po svoji stvarni debati na višku, je pokazal popolno solidarnost slovenskih mlinarjev v prizadevanjih za svoje stanovske interese.

Težave podeželskih trgovcev pri nabavi monopolnih predmetov.

(Dopis iz blejskega kota.)

Bolj kot drugi trgovci občutimo pezo gospodarske krize podeželski trgovci. Deloma smo prisiljeni boriti se proti zlorabam raznih konzumov, ki so razpredeni tudi po deželi, deloma nas pa tarejo druge skrbi.

Za danes hočem navesti samo eno težavo, to je težavo pri monopolnih predmetih: pri soli in vžigalicah — Sol dobivam od dve uri oddaljenega zastopnika velikoprodaje in jo prevažam v svojo trgovino po železnici. Stroški dovoza ter prevozniki stroški železnice me stanejo za 100 kilogramov 25 Din. Sol plačam velikoprodajalcu po 244 Din, stroškov imam 25 Din, prodajati pa jo smem po 275 Din. Pri 100 kg zaslužim torej samo 6 Din, ne smem pa pri tem računati krala, ki ob slabem vremenu čisto znaša 5 odstotkov ali še več. Trgovci na deželi pri prodaji soli ne zaslužijo večkrat niti 3 odstotke. Pri sedanjih ureditvi prodaje soli smo torej udarjeni v prvi vrsti podeželski trgovci in to tem bolj, čim oddaljenejši ima kdo trgovino od sedeža velikoprodaje. Maloprodajalec v bližini velikoprodaje zaslužijo po nekod tudi 30 para pri kg, mi oddaljenejši trgovci pa jako malo ali celo nič. Nočem kritizirati, ampak samo ugotavljam, da se je pri preureditvi prodaje soli žrtvovali interese podeželskega trgovstva in da so bila vsa prizadevanja naših organizacij, da se nam v tej smeri izenači konkurenčne pogoje, brez uspeha.

Ob tej priliki hočem opozoriti še na vprašanje vreč. Sol se dobavlja v vrečah, katere morajo trgovci plačevati po 12 Din komad. Pri 100 kg soli moram vzeti dve vreči in plačati za nje 24 Din. Vreče ostanejo naša last in z njimi prosto razpolagam, ne smemo pa jih velikoprodaji vrniti ali jih pri nji zamenjati. Tako se nam kopiči zaloga vreč, ki nimajo prave vrednosti, ker jih ne moremo spraviti v denar. Pred kratkim sem jih skušal spraviti v denar, pa mi je trgovec z vrečami ponudil samo 1 dinar za komad. Želeti bi bilo, da monopolna uprava uredi vprašanje vreč na ta način, da jih bo jemala nazaj ali vsaj njihovo ceno, ki je odločno pretirana, znatno znižala, kajti danes je mogoča nabava popolnoma novih solnih vreč v večjih količinah že po 4 do 4-50 Din za komad, dočim nam jih velikoprodaje zaračunavajo po 200 odstotkov dražje na škodo našega itak skromnega zaslužka.

Sedanja ureditev prodaje soli ni idealna. Glede monopolizacije nočem izgubljati besed, dasi sem mnenja, da bi dočela zadostoval produkcijski in uvozni monopol, mislim pa, da trgovci ne smemo mečati in da smo upravičeni, odločno zahtevati, da naj se monopol, če je že potreben, uredi tako, da bo nudil vsem, torej tudi podeželskim trgovcem enake zaslužke in da uprava ne bo iskala zaslužka tudi pri vrečah, saj je samo sol predmet monopola, ne pa tudi — vreče.

BENETKE IN JUGOSLOVANSKI IZVOZ.

Tekom leta 1930. je bilo v Benetkah iztovorjeno sledečo jugoslovansko blago:

premog	ton	12.119
celuloza	>	190
žito	>	3.102
koruza	>	1.484
les za gorivo	>	17.385
les za gradnjo	>	72
gradbeni material	>	6.363
tkanine in predivo	>	6.363

RUSKE POSTOJANKE V SREDNEM MORSKEM MORJU.

Na podlagi pogodbe z Italijo si je Rusija izbrala sledeča pristanišča za svoj izvoz:

Bari za ruski bencin in nafto;
Benetke, Trst, Ancono in Bari za izvoz lesa;
Trst za izvoz premoga in antracita v Avstrijo in Jugoslavijo;
Reke za izvoz lesa v Madžarsko.

VLOGE NA ZBORNICO ZA TOI ZA IZDAJO POTRDI. V SVRHO OPROSTITVE SKUPNEGA DAVKA NA POSLOVNI PROMET.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja tvrdke, ki si žele izposlovati za blago, ki je oproščeno carine in ni namenjeno za preprodajo, da morajo v prošnji za izdajo zborničnega potrdila, katero potrebujejo v ta namen pri carinarnici, navesti za vsako pošiljko posebej blago, katero žele uvoziti po vrsti in množini. Obenem morajo izjaviti, da dotično blago potrebujejo res samo za lastne industrijske namene in ne za preprodajo, pri sirovinah in polizdelkih pa navesti, za katere izdelke jih nameravajo porabiti. Ako želijo, da se jim za uvoz sirovin, ki jih stalno in sukcesivno uvažajo izda generalno potrdilo z veljavnostjo za dobo šestih mesecev v zmislu odloka ministrstva financ, oddelek za davke št. 27.667 z dne 16. julija 1931, naj v svoji prošnji tudi točno navedejo po vrstah in količinah vse sirovine in polizdelke, ki jih bodo predvidoma rabile in uvozile v dobi prihodnjih šestih mesecev, kot to predpisuje dotični razpis. Prošnje za izdajo potrdil morajo prosilci opremiti s štampiljko in podpisom tvrdke, ki želi doseči olajšavo. Nadalje opozarja zbornica na to, da izdaja potrdila v svrhu carine prostega uvoza ločeno od potrdil za oprostitev od skupnega davka na poslovni promet. Združeno potrdilo izdaja zbornica le, ako tvrdka to izrecno želi in ako v svojem dopisu izjavi, da potrebuje dotično blago za lastne industrijske svrhe, ne pa za preprodajo. Potrdila za carine prosti uvoz je treba razlikovati od potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka. Pri potrdilih za carine prosti uvoz potrdi zbornica le obstoj tvrdke, ki želi uvažati dotično blago in predmet, s katerim se dotična tvrdka bavi, dočim potrdi na potrdilih za davka prosti uvoz tudi, da potrebuje tvrdka uvoženo blago za industrijske namene.

Plačevanje kuponov investicijskega posojila iz leta 1921.

Kupone 7% investicijskega posojila iz leta 1921., ki zapadejo 15. t. m., bodo izplačevale te-le ustanove: a) davčne uprave, b) Poštna hranilnica in njene podružnice v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in področne pošte, c) pooblaščen denarni zavodi in d) oddelek državnih dolgov in državnega kredita v finančnem ministrtvu.

* * *

TAKSE ZA IZDANJE POTRDI. POTNIŠKIH LEGITIMACIJ IN SVEDOČB O POREKLU.

Zbornica za TOI naznanja tvrdkam, da je po zakonu o taksah vse prošnje za izdajo potrdil kolekovati s 5 dinarji, potrdila pa s kolekom za 20 Din, ter da znaša zbornična manipulacijska taksa za vsako potrdilo 5 Din. Takse za izdajo enega potrdila znašajo torej skupno 30 Din. Potniške legitimacije se kolkujejo z 10 Din, zato znašajo takse za izdajo potniške legitimacije skupno 20 Din. Izpriečevala o izvoru blaga, ki se izvažajo, se kolkujejo s 5 Din, zato znašajo takse za izdajo izpriečevala o izvozu blaga skupno 15 Din. Nadalje obvešča zbornica, da se prošnje za izdajo več izvodov potrdil kolkujejo kakor prošnje za izdajo enega izvoda istega potrdila samo s 5 Din, istotako se kolkujejo prošnje za izdajo potniških legitimacij in izpriečevala o izvoru blaga. Vse navedene pristojbine je priložiti prošnjam v kolkih.

Komisije za pregled in razredbo izvoznega sadja.

Na podstavi čl. 25. pravilnika o kontroli presnega sadja, namenjenega za izvoz, z dne 3. 6. 1931., Službeni list št. 298/47 ex 1931 (Službene novine z dne 12. 6. 1931., št. 130/XL) ter čl. 22. pravilnika o trgovini s suhimi slivami in marmelado z dne 3. 6. 1931. (Službene novine št. 130/XL) in po izkazani potrebi ter predlogu zainteresiranih trgovskih in združenih organizacij odredim, da se postavijo:

I. Komisija za pregled in razredbo sadja po označenih pravilnikih:

- Ljubljani:** Komisiji predseduje g. Humek Martin, višji sadjarski nadzornik v pok., član in namestnik predsednika g. Trampuž Franc, kmetijski svetnik kr. banske uprave, in član g. Kafol Franjo, strokovni tajnik Kmetijske družbe, in g. Besednjak Alfonz, ravnatelj Gospodarske zveze, vsi v Ljubljani;
- Celju:** Komisiji predseduje g. Dolinar Janko, okrajni kmetijski referent v Celju, član in namestnik je g. Levstik Miloš, nadučitelj v pok. na Miklavčevem hribu št. 22, občina Celje okolica, in član gosp. Gorican Franc, posestnik v Višnji vasi, pošta Vojnik;
- Mariboru:** Komisiji predseduje gospod inž. Ferlic Pavel, okrajni kmetijski referent za Maribor I. br., član namestnik g. Rudl Franc, ravnatelj Sadjarske zadruge v Mariboru, člana g. Frančič Franc, veleposestnik v Hočah in g. Hlaževič Josip, ekonom v pok. v Studencih pri Mariboru;
- Ptuj:** Komisiji predseduje g. Zupanc Josip, okrajni kmetijski referent v Ptuj, član in namestnik g. Pevec Rudolf, predsednik društva sadnih trgovcev v Ormožu, in član g. Sagadin Ludvik, tajnik cestnega odbora v Ptuj;
- Ljutomeru:** Komisiji predseduje gospod Znidaršič Jakob, okrajni kmetijski referent v Ljutomeru, član in namestnik gospod Rajh Jakob, član banskega sveta in veleposestnik v Ljutomeru, in član g. Pučnik Anton, ekonom v Nunski grabi št. 30, občina Presika;
- Murski Soboti:** Komisiji predseduje g. inž. Skubic Josip, okrajni kmetijski referent v Murski Soboti, član in namestnik g. inž. Sadar Vinko, ravnatelj kmetijske šole v Rakičanu, član g. Kramp Avgust, veletrgovec v Nuskovi, pošta Rogoševci, in
- Novem mestu:** Komisiji predseduje g. Malasek Franc, okrajni kmetijski referent v Novem mestu, član in namestnik g. Filipič Franc, pomočnik okraj. kmetijskega referenta v Novem mestu, člana g. Brulc Franc, župan v Hrušici, občina Stopiče, in g. Flego Anton, strokovni učitelj na Grmu pri Novem mestu.

II. Komisariji:

- Za okraj Ljubljana okolica: g. inž. Muck Oton, okrajni kmetijski referent v Ljubljani.
- Za okraj Logatec: g. Pečovnik Konrad, okrajni kmetijski referent v Logatcu.
- Za okraj Kranj: g. Sustič Josip, okrajni kmetijski referent v Kranju.
- Za okraj Radovljica: g. inž. Ratej Ivan, okrajni kmetijski referent v Radovljici.
- Za okraj Kamnik: g. Hladnik Jakob, okrajni kmetijski referent v Kamniku.
- Za nakladalne postaje na železniški progi Kresnice—Zagorje: g. Godec Anton, posestnik na Mali gori št. 5, občina Kresnice.
- Za okraj Laško: g. Zupan Ivan, okrajni kmetijski referent v Laškem.
- Za okraj Krško in nakladalno postajo Sevnica: g. Ambrož Gabrijel, okrajni kmetijski referent v Krškem.
- Za nakladalno postajo Petrovče, Zalec, St. Peter: g. Dolinar Janko, okrajni kmetijski referent v Celju.
- Za nakladalne postaje ob železniški progi Polzela—Soštanj: g. Plesec Franc, posestnik v Smartnem ob Paki.
- Za nakladalne postaje ob železniški progi Pesje—Velenje—Paka: g. Stopar Vinko, nadučitelj v Velenju.
- Za nakladalne postaje ob železniški progi Gornji Dolji—Slovenjgradec: g. Wernig Franc, okrajni kmetijski referent v Slovenjgradu.
- Za okraj Dravograd: g. Zdolšek Alfonz, okrajni kmetijski referent v Prevaljah.
- Za nakladalne postaje ob železniški progi St. Jurij—Grobeljno in Ponikva: gospod Vardjan Franc, strokovni učitelj na kmetijski šoli v St. Jurju o. j. ž.
- Za nakladalne postaje ob železniški progi St. Vid—Mestinje: g. inž. Oblak Ivan, okrajni kmetijski referent v Šmarju pri Jelšah.
- Za nakladalne postaje ob železniški progi Poljčane—Zreče: g. Nemeš Ivan, okr. kmetijski referent v Konjicah.
- Za nakladalne postaje ob železniški progi Kostričnica—Rogaška Slatina—Rogatec: g. Novak Ivan, ekonom banovinskega zdravilišča v Rogaški Slatini.
- Za nakladalne postaje Slov. Bistrica in Pragersko: g. Gornjak Vinko, ekonom v Slovenski Bistrici.
- Za nakladalne postaje ob železniški progi Rače—Hoče: g. Kuret Vladimir, okr. kmetijski referent v Mariboru.
- Za nakladalne postaje Pesnica—St. Ilj: g. inž. Forlic Pavle, okrajni kmetijski referent v Mariboru.
- Za nakladalne postaje ob železniški progi Limbuš—Fala: g. Šumenjak Janko, vodja trsnice v Prekah, pošta Limbuš.
- Za nakladalne postaje od Sv. Lovrenca do Trbnji: g. Mravljak Ivan, ekonom in sadjar v Vuhredu.
- Za nakladalne postaje od Cirkove do Ptuj: g. Zupanc Josip, okrajni kmetijski referent v Ptuj.
- Za nakladalne postaje od Moškancjev do Ormoža: g. Šega Anton, ravnatelj kmetijske šole v pok. v Ptuj.

Plačevanje menic, izdanih v inozemstvu

Davčni oddelek finančnega ministrstva je poslal finančnim direktorijam okrožnico s pismom Narodne banke kraljevine Jugoslavije o plačevanju taks od menic, izdanih v inozemstvu. Pismo se glasi:

»Opaža se, da sodišča in finančne oblasti ne izvajajo enotno tarifske postavke št. 31 taks. zakona z njegovimi pripombami, ki imajo zakonsko veljavo glede taksiranja menic, izdanih v inozemstvu, a se naknadno prinesejo v Jugoslavijo. Iz logične interpretacije tarifske postavke št. 31 taks. zakona s prvo in drugo pripombo izhaja, da je treba:

- za menice, izdane v inozemstvu, plačati polno menično takso drugega odstavka tarifske postavke št. 31 taks. zakona, ako je na menici označeno mesto plačila v Jugoslaviji. Podobno velja za menico, ki je plačljiva v inozemstvu, ako se naknadno nanjo napiše, da je plačljiva v kakem kraju v Jugoslaviji.
- Za menico, izdano v inozemstvu, ni treba plačati polne menične takse, marveč samo takso 5 Din po prvi pripombi takse postavke št. 31 ne glede na menični znesek, ako je plačljiva v inozemstvu, se pa prinese v Jugoslavijo, da se tu spusti v promet oziroma da se tu plača brez intervencije državne oblasti.

Če je torej treba za menico plačati takso 5 Din, zanjo ni treba plačati polne menične takse. Če pa za menico plačamo polno menično takso, tedaj ni treba plačati 5 Din takse po prvi pripombi tarif. postavke 31. Pogostokrat pa se pripeti tudi to, da oblasti poleg taksiranja menice s polno takso po lestvici tarifske postavke št. 31 in v razmerju z meničnim zneskom pobirajo poleg tega še takso 5 Din na podlagi prve pripombe k tarifi postavki št. 31 taks. zakona. Tako ravnanje po našem mnenju ni v soglasju s pravim izvajanjem zakonskih določb. Razen tega ustvarja okolnost, da tako ravnanje samo nekatere oblasti, in še te ne vedno, nered v denarnih poslih denarnih zavodov pri inkasu menic iz inozemstva. Zato inozemski komitenti nekih denarnih zavodov ne morejo vnaprej vedeti, kolikšna bo taksa njihovih menic v Jugoslaviji.

Glede na to pismo Narodne banke kraljevine Jugoslavije je davčni oddelek finančnega ministrstva opozoril fin. direktorije, naj strogo izvajajo zakon o taksah z njegovimi pripombami, kajti ena taksa izključuje drugo.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

25. Za nakladalno postajo Središče: gospod Kosi Anton, šolski ravnatelj v pok. v Središču.

26. Za nakladalne postaje Križevci pri Ljutomeru—Gornja Radgona: g. Glaser Joško, upravnik banovinske trsnice in drevesnice pri Kapeli št. 4, pošta Slatina-Radenci.

27. Za nakladalne postaje ob železniški progi Veržej—Dokleževje: g. Rajh Jakob, član banskega sveta in veleposestnik v Ljutomeru.

28. Za nakladalno postajo v Beltincih: gospod inž. Sadar Vinko, ravnatelj kmetijske šole v Rakičanu pri Murski Soboti.

29. Za nakladalne postaje ob železniški progi Puconci—Hodoš: g. inž. Skubic Josip, okrajni kmetijski referent v Murski Soboti.

30. Za okraj Dolnja Lendava: g. Lipovec Janko, okrajni kmetijski referent v Dolnji Lendavi.

31. Za okraj Brežice: g. Mohorič Vladimir, okrajni kmetijski referent v Brežicah.

V krajih, za katere ni postavljen komisar, izvrši pregled in razredbo sadja komisar iz najbližjega kraja ob izvoznikovih stroških, če bi tega ne bilo, pa okrajni kmetijski referent.

Komisija in komisariji vrše svoje posle po določilih III. oddelka cit. pravilnika.

Za svoje delo prejemajo člani komisij in komisariji nagrade v obliki dnevnic v višini 80 Din.

O tem se obveste:

- Vsa okrajna načelstva, mestna načelstva in okrajna izpostava v Škofji Loki zaradi znanja in objave.
- Zbornica za TOI v Ljubljani.
- Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani.
- Kmetijska družba v Ljubljani.
- Sadjarsko in vrt. društvo v Ljubljani.
- Zadržna zveza v Ljubljani.
- Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani.
- Kmečka zveza v Ljubljani.
- Kmečka zveza v Mariboru.
- Štajerska sadjarska zadruga v Mariboru.
- Društvo sadnih trgovcev v Mariboru.

ZANIMANJE INOZEMSTVA ZA NAŠE IZVOZNE PREDMETE

Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine je zadnje tedne pisalo več tujih tvrdk in ga prosilo, naj jim pošlje ponudbe in pogoje za tele naše izvozne predmete:

Gozdarski predmeti: kostanjev, hrastov in orehov les, impregnirana in surova bukovina, javorjev les v deskah in hlodih, nepredelan frs in leseno oglje; poljski pridelki: fižol, sadje, semenje, vino, mezza iz sliv, orehi in razno drugo presno sadje;

živinoreja: svinjska mast, kože, loj, slanina, suha črevesa in ribe; usnje za čevlje, srnine in jelenove kože itd.;

perutinarstvo: jajca, živa in zaklana perutnina; zdravilna zelišča: beladona in stramonium; razni predmeti: hmelj, konoplja, lan, želatina itd.

Razen tega bi nekatere tuje tvrdke hotele prevzeti zastopstvo naših izvoznikov za nekatere izvozne predmete, kakor n. pr. za poljske pridelke, gozdarske predmete, zdravilna zelišča itd.

Naše tvrdke, ki bi imele za to interesa, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine in naj pošljejo svoj naslov ter morebitne pogoje glede prodaje omenjenih predmetov.

Zakonita ureditev prodajnih cen kruha.

Enotne cene za vso državo. — Stroge kazni za kršitelje teh določb. — Cene luksuznemu pecivu ostanejo svobodne.

Nj. Vel. kralj je 11. septembra t. l. na predlog ministra za trgovino in industrijo in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o izpopolnitvi zakona o prodaji pšenice v državi.

Člen 1. Za členom 10 pride novi člen 10 a, ki se glasi:

Kdor prodaja kruh in moko po višji ceni, kakor to določa uredba ministra za trgovino in industrijo, predpisana na podlagi čl. 10 zakona o prodaji pšenice v državi, bo kaznovan prvih z denarno kaznijo do 15.000 Din in zaporom do 15 dni, drugič pa z denarno kaznijo do 15 tisoč dinarjev in z zaporom do 30 dni. Če stori tudi še po drugi na ta način izrečeni kazni isto krivdo, bo kaznovan razen s to kaznijo še z zaprtjem in naposled s prepovedjo izvrševanja obrti.

Vse te kazni izreka splošna upravna oblast prve stopnje odnosno policijska oblast. Zoper sklepe teh oblasti se lahko v roku 3 dni vložijo pritožba na drugostopno upravno oblast, katere sklep je končno veljaven.

Člen 2. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, kadar se razglasi v »Službenih novinah«.

Beograd, 11. septembra. AA. Na podlagi pooblastil iz čl. 10 zakona o prodaji pšenice v državi z dne 4. septembra t. l. je minister za trgovino in industrijo predpisal tole uredbo o cenah kruhu v državi.

Čl. 1. Kruhu se določijo v države te cene: Beli kruh 4 Din kg, polbeli kruh 3 in pol Din kg, črni kruh 2 in pol Din kg.

Te cene veljajo do nadaljne naredbe. Cene luksuznemu pecivu so svobodne.

Čl. 2. Ta uredba stopi v veljavo, kadar se razglasi v »Sl. novinah«.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi oblike, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

PROTI NEPRAVILNEMU POSLOVANJU TRGOVSKIH POTNIKOV.

Kr. banska uprava Primorske banovine je poslala vsem sreskim načelstvom okrožnico, v kateri jih opozarja, naj strogo izvajajo določbe čl. 59 obrtnega reda in naredbe ministrstva trgovine in industrije št. 14402-III z dne 27. VI. 1928 (Sl. novine 1928 št. 178 LVII), katere določbe prepovedujejo trgovskim potnikom pobiranje naročil direktno pri konsumentih oz. ki izvrševanje takih naročil omejujejo. Vse policijske in žandarmerijske postaje so dobile strog nalog, naj pazijo, da se te določbe v nobenem pogledu ne kršijo.

Po svetu

Zlate zaloge Francoske banke so v znesku 58.568 milijonov frankov dvignile kritje obtoka bankovcev na dobrih 56 odstotkov.

Brezposelnost v Češkoslovaški je narasla na koncu avgusta na 214.500 oseb; lani 88.000, pred dvema letoma 35.000.

Obtok bankovcev v Avstriji je v znesku 1028 milijonov šilingov krit z 39,5 odstotki.

Mednarodni kongres blagovnih tarif se je vršil v Schewemingu v Holandiji. Udeležena je bila tudi Jugoslavija. Slo je v prvi vrsti za razlaganje poslovnika.

Glede prepovedi uvoza lesa v Francijo je bilo prizadetih več držav. Z Avstrijo se je dogovorila sedaj Francija o kontingentu 95.000 ton rezanega in okroglega lesa, ki velja nazaj od 1. avgusta do konca tekočega leta.

Norveška Državna banka je zvišala obrestno mero od 4 na 5 odstotkov, z veljavnostjo od 12. t. m. Dosedanja obrestna mera je bila v veljavi od 7. novembra 1930 dalje.

Od 46 na 40 tedenskih ur je znižal delovni čas poljski kartel bombaževga predilništva.

Izplačilo dividend v USA je v avgustu zopet nazadovalo in je bilo znatno manjše kot v lanskem avgustu.

Kartel tovarn za izdelovanje nogavic je bil ustanovljen v Varšavi za vse ozemlje Poljske republike.

Posredovalno službo hoče naše ministrstvo za socialno politiko reorganizirati. Na popolnoma novi podlagi naj se posredovalna služba raztegne tudi na razna kulturna in humanitarna društva.

Nova tovarna svile v Vrbasu, pri kateri je udeležen švicarski kapital, bo pričela delati še ta mesec in bo zaposlovala 150 delavcev.

Trg jajec se je vsled hladnega vremena poživil in kažejo cene rastočo tendenco. V St. Juriju ob J. žel. je bila nakupna cena zvišana na Din 0-95.

Deficit v USA je znašal v preteklem letu 900 milijonov dol. Letos pričakujejo deficit 1200 milj. dol. in ga hočejo kriti z vpeljavo novih davkov.

Konvertiranje kmečkih dolgov v Bolgariji je na dnevnem redu; izvedla ga bo Agrarna banka. Upniki bodo dobili obligacije, ki se bodo obrestovale po 5 odstotkov in ki bodo izplačane v daljši dobi let.

Svetovna produkcija srebra v prvi letošnji polovici je dala 87 milijonov unc proti 108 milijonom v isti lanski dobi. Vzrok manjše produkcije je neprestano padanje cen, združeno z izredno velikimi zalogami.

Starega vina v Dalmaciji ni toliko kot se govori; zlasti malo je boljših vrst. Zato po poročilu Splitske Zbornice za TOI lanske zaloge ne morejo oblikovane cen.

imeti nobenega vpliva na letošnje Svetovne zaloge kave zopet rastejo; sedaj so cenjene na 28.850.000 vreč, od teh 21.840.000 vreč v Braziliji. Vse odredbe ne zaležejo dosti.

Rešica, znano kovinsko podjetje v Rumuniji, bo po poročilih iz Bukarešte prišlo pod kontrolo francoske tvrdke Schneider-Creuzot.

Družba Wagons-Lits (spalni vagoni) bo svojo glavnico podvojila od 230 na 460 milijonov frankov. Emisijski tečaj bo znašal ca 115 belg. frankov.

Bankovci po 100 lejev (modra, violetna in opekastordečo barva) bodo vzeti iz prometa.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna Dr. G. Piccoli Ljubljana, Dunajska c. 6

XI. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO.

Zalec v Savinjski dolini, 12. sept. 1931. Nakupovanje se nadaljuje po cenah od 9 do 12 Din za 1 kg.

80 odstotkov letine 1931 že v drugih rokah.

Društveni odbor.

Iz carinske prakse.

Piše **Just Piščanec**, carinski posrednik.

(Nadaljevanje.)

Ugotovitev ministra, da sem namreč v deklaraciji poleg prijave dal tudi pismeno izjavo, da je vrednost pravilna, sicer priznavam; toda ta ugotovitev ne more tvoriti podlage za odbijanje moje pritožbe, ker sem v tej jasno dokazal, da je bila navedba v prijavi navadna pogreška, storjena v obilici dela. S tem sem istočasno doprinesel tudi dokaz o neumestnosti ubrane carine; to neumestnost po čl. 56 car. zak. izrečno predvideva.

Pri carinjenju blaga mora carinarnica oceniti vse, kar je potrebno za carinjenje robe po njeni vrednosti. Ona mora zastopati državne interese, a istočasno mora šteti deklaranta odnosno lastnika blaga. Če bi bila carinarnica primerjala osporno deklaracijo v smislu čl. 37. car. zak. s priloženo fakturo, bi bila morala zapaziti in ugotoviti, da je en del robe bil že ocarinjen ter da pri drugi deklaraciji prijavljena vrednost ne more odgovarjati dejstvom. Potemtakem je carinarnica pri sprejemanju te deklaracije postopala zoper predpise.

Če pa carinarnica tega ni storila niti o priliki carinjenja, niti tedaj, ko sem zaprosil za povrnitev preveč plačane carine, moralo bi bilo ministertvo izdati nalog carinarnici naj to naknadi, ne pa odkloniti kratkomašo pritožbo kot neosnovano brez navedbe proti-razlogov. Za povračilo neumestno in pogrešno ubranih davščin je namreč merodajen za razpravljanje samo čl. 56 car. zak. i je pravica do povračila edinole omejena na rok, v katerem se povračilo sme zahtevati. Dolžnosti doplačil in povračil nepravilno ubranih davščin so navedene samo v čl. 56-57 c. z. ter se morajo razpravljati edino na podlagi teh predpisov.

Državni svet je v svojem IV. odd. ... z odločbo št. 24447/930 z dne 15. januarja 1931 našao, da je tužilac u molbi, kojom je tražio da se mu vrati razlika u carini, naveo da je u prijavi vrednosti velosipeda učinjena greška i obrazložio u čemu je ta greška. Medjutim ta molba nije ni uzeta u ocenu, nego je odbačena zbog toga što je deklarant dao pismenu izjavo o vrednosti robe i izjavio da je vrednost naveo pravilno.

Taj razlog ne samo da nema osnova u nijednom zakonskom propisu, nego je protivan čl. 56. car. zakona, koji deklarantu daje pravo da u propisanom roku traži povračaj pogrešno ali neumesno naplaćenih dažbina. A čl. 56 je za deklaranta ono što je za državu čl. 57 istoga zakona, pa i deklarant ima pravo da traži povračaj na osnovu dokumenata, koji su bili priloženi deklaraciji.

Zbog toga osporeno rešenje ima se poništiti na osnovu čl. 26 zakona o državnem savetu i upravnim sudovima, s tim da nadležna carinska vlast uzme u ocenu molbu za povračaj, pa

da ministar donese drugo rešenje.

S toga, a na osnovu čl. 17 zakona o drž. savetu i upr. sud. državnih svet presudjuje: da se poništi rešenje ministra finansija IV br. 12.136 od 12. apr. 1930 god. —

(Dalje prihodnjič.)

STANJE CEN ŽITARIC V ROMUNJI.

Iz poročila romunskih poljedelskih zbornice je razvidno, da padajo cene romunskim žitaricam sorazmerno s padcem cen na svetovnih tržiščih. Edino cene ovsu so nekoliko poskočile, ker je bila letošnja žetev ovsa zelo slaba. Kritična gospodarska situacija v Angliji vpliva slabo tudi na romunsko tržišče. Cene pšenice so že tako nizke, da se kupuje ta kot hrana za živino. Obdonavske države, ki pridelajo ogromne množine pšenice, ne morejo nikamor z njo. Edino Jugoslavija je v tem oziru nekoliko na boljšem, ker izvaža v Češkoslovaško, Avstrijo in Francijo. Težkoče valorifikacije romunske pšenice ležijo v tem da netira pšenica zelo nizko z czirom na svojo hektolitersko težo. Kar se koruze tiče, je treba poudariti, da je glavni zalagatelj te za Evropo Argentina, medtem ko podunavske države izvažajo velike količine ječmena in rži ter ovsa, s čemer konkurirajo Rusiji.

Na produktni borzi v Braili so se cene žitaricam sledeče izpremenile: pšenica je padla za 800 lejev, ječmen za 800, fižol za 900 za vsak vagon. Oves je porastel za 500 lejev in koruza za 1000 lejev za vagon.

Dobava-prodaja

Dobava konceptnega papirja. Direkcija državnih železnic Kraljevine Jugoslavije v Subotici nujno potrebuje 2000 kg konceptnega papirja za litografijo 42 krat 68 od 24 kg. Pismene ponudbe je vpsolati na Direkcijo državnih železnic v Subotici za dan 21. septembra 1931. Interesentje se vabijo, da pošljejo tej direkciji pismene ponudbe za odrejeni dan 21. sept. 1931 v s pečatnim voskom zaprtih kuvertah z nadpisom zunaj: »Ponudba k broju 39195 za dan 21. sept. 1931. god. od ponudjača I. I.«

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 17. septembra t. l. ponudbe za dobavo pocinkane pločevine in plošč iz železne pločevine ter risalnega papirja. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 19. septembra t. l. ponudbe glede dobave rečnega peska. — Pri Intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 19. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznega pisarniškega materiala. — Mašinsko odelenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. septembra t. l. ponud-

be za dobavo raznega materiala iz kovačnice. — Gradbeno odelenje Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe za dobavo raznih čopičev, kovaškega koksa in bukovega oglja. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 23. septembra t. l. ponudbe za dobavo pisanih čunj, direkcija državnega rudnika v Kakuju pa za dobavo kave in riža. — Direkcija drž. rudnika v Kerkj sprejema do 24. septembra t. l. ponudbe za dobavo jamskega lesa, direkcija drž. železnic v Subotici pa za dobavo kompletne desne skretnice. — Direkcija drž. rudnika Senjski rudnik sprejema do 25. septembra t. l. ponudbe za dobavo ovse- ne slame in oblek iz gumija, Direkcija državnih železnic v Subotici za dobavo žarnic, mašinsko odelenje drž. železnic v Ljubljani za dobavo sirkovih metel in vodokaznih stekel. — Pri Direkciji drž. železnic v Sarajevu se bo vršila dne 26. septembra t. l. 1. ofertalna licitacija za dobavo zidnih obešalnikov, 28. septembra t. l. za dobavo žebelijev za označenje pragov in 29. septembra t. l. za dobavo firneža. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbirnice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Tržna poročila

Tržne cene v Mariboru dne 1. sept. 1931: 1 kg govejega mesa I. vrste Din 14-16, II. 10-12, III. 6-8, jezika svežega 16-20, vampov 4-7, pljuč 4-7, ledvic 12-15, možganov 20, parkljev 4-5, vimena 5-6, loja 1-50-6. — Teletina: 1 kg teletine I. vrste Din 18-24, II. 8-12, jeter 20, pljuč 15. — Svinjina: 1 kg prašičjega mesa Din 12-25, sala 18-15, črevne masti 8, pljuč 8 do 10, jeter 8-10, ledvic 18-20, glave 6 do 13, nog 5, slanine sveže 12-15, papricirane 14-20, prekajene 14-20, masti 14-16, prekajenega mesa 15-22, 1 kg gnjati 22-27, prekajenih nog 6, jezika 25, prekajene glave 7-12. — 1 kg krakovskih klobas 20-22, debrecinskih 14-25, brunšviških 15-20, pariških 25 do 28, posebnih 24-25, safalad 24-25, hrenovk 24-25, kranjskih 32-35, 1 kom. prekajenih 4-5, 1 kg mesenega sira 25-28, salame 70-90. — 1 kg konjskega mesa I. vrste 4, II. 2. — Konjska koža 110, 1 kg goveje kože 6-50, telečje 11, svinjske 4, gornjega usnja 65-90, podplatov 55-65. — 1 majhen piščanec 10-12, večji 20-35, kokoš 25-35, raca 15-30, gos 30-45, puran 35-50, majhen domači zajec 6 do 10, večji 25-35. — Divjačina: 1 jerebica Din 12-14, 1 kg srne 17, 1 raca 20. — Ribe: 1 kg morskih rib 20-32. — 1 liter mleka 2-3, smetane 12 do 14, 1 kg surovega masla 28-32, čajnega masla 40, ementalkega sira 60-80, pol-ementalskega 24-40, trapistnega 20 do 34, grejskega 25-32, tilsitskega 30 do 32, parmazana 80-100, sirčka 8-10, 1 jajce 0-75-1. — Pijače: 1 liter novega vina 6-14, starega 16-24, piva 9, 1 steklenica piva 5-5-50, 1 sodček piva (25 l) 150, 1 liter žganja 36-40, ruma

36-56, sadjevca 3-5, 1 steklenica popalica 1-50-2-50. — Kruh: 1 kg belega kruha 4-50, črnega 4-—, 1 žemlja 0-50. — Sadje: 1 kg jabolka 2-5, sliv 2-4, posušenih 8-12, breskev 10-14, hrušk 3-5, 1 limona 1-1-25, 1 kg rožičev 3 do 8, smokev 7-10, mandeljnov 44 do 56, orehov luščenih 36, rozin 14-32, maka 12-16. — Specerijsko blago: 1 kg kave I. 36-90, II. 40-56, pražene I. 44-96, II. 44-56, čaja 60-250, soli 2-75, popra celega 44-54, mletega 46 do 52, cimeta 54-60, paprike 40-60, testenin 7-18, marmelade 18-36, pekmez 8-10, medu 14-20, sladkorja v prahu 13-50-14, v kristalu 12-12-50, v kockah 13-50-14, kvasa 33-40, škroba pšeničnega 10-20, riževoga 16-24, riža 4-12, kisova kislina 44-50, kisa navadnega 2-4, vinskega 3-50-8, 1 liter olja olivnega 16-20, bučnega 14-16, špirta denat 9-10, 1 kg mila 11-16, sode 1-80-2, 1 kg ječmenove kave 8 do 14, cikorije 16-24. — 1 kg pšenice Din 1-60-2-50, rži 1-60-2-50, ječmena 1-50 do 2, ovsa 1-75-2-50, koruze 1-50-2, prosa 1-65-3, ajde 1-50-2-50, fižola 1-75-3, graha 12-14, leče 10-12. — 1 kg pšenične moke 00g 3-30-3-75, 0 3-30-3-75, 1. 3-20, 2. 3-10-3-50, 4. 3 do 3-25, 5. 2-80-3-20, 6. 2-50-3, 7. 2-2-50, ržene moke I. 3-3-40, II. 2-80-3, prosene kaše 4-4-50, ječmenčka 3-50-14, otrobov 1-20-1-75, koruzne moke 1-50 do 2-20, koruznega zdroba 2-25-3-75, pšeničnega zdroba 3-70-4-50, ajdove moke 3-1-5-6, 2. 3-30-5, kaše 5-6. — 1 kg daljšega sopa 1-20-1, 1 kšlega sosa 80-85, otave 90-95, ovsene slame 50-60, pšenice 50, ržene 50-—. — 1 m³ trdih drv Din 100-112, mehkih 90-100, premosfera trboveljskega 40-44, velenjskega 24-28, 1 kg oglja 1-50-2, koksa 0-75-1, 1 liter petroleja 7, bencina 6-7, 1 kg karbida 7, 1 kg sveč 14-32. — 1 glavna salata Din 0-50 do 1-50, endivija 0-50-1-50, 1 glava zelja zgodnjega 1-3, ohrovtva 1-3, 1 kartijola 0-50-4, 1 kupček špinache 1, 1 kg paradižnikov 1-50-2, zelene paprike 7 do 8 kom. 1, kumare kom. 0-50-1-50, za ukisovanje 6-7 kom. 1-—, buč jedilnih 1-2, kupček luščenega graha 10-12, fižola v stročju 1, šopek peteršilja 0-25, šopek zelene 1-1-50, šopek zelenjave za kuho 0-50, 1 kg čebule 3 do 6, česna 14, por. kom. 0-50, korenje 1, pesa rdeča 1, koleraba 0-50, 1 kg krompirja zgodnjega 1-50-2, hrena 10, zelja 5.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 5 konjev, 12 bikov, 181 volov, 241 krav in 4 telet, skupaj 443 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 7. sept. 1931 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 4-50-6, poldebeli voli 3-25 do 3-75, plemenski voli 2-75-3-25, biki za klanje 3-50-4, klavne krave debele 3-4-25, plemenske krave 2-75-3, krave za klobasarje 1-50-2, mlada živina 4-5-25, telela 6-7. Prodanih je bilo 510 kom., od teh za izvoz v Italijo 44. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 1 kg Din 14-16, II. vrste 10-12, meso od bikov, krav, telic 6-8, telečje meso I. vrste 18-24, II. vrste 8-12, svinjsko meso, sveže 12-24.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

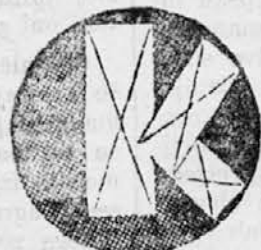
Zaloga sveže pražene kave, mletih dišavin in ružične vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

OPEKO

prvovrstno, v vsaki množini, nudi po najnižjih dnevni cenah opekarna **JOŽE ORAŽEM ml.** Sr. Gameljne, p. Št. Vid nad Ljubljano

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“.

KVERTA Ljubljana

Karavanski trg 2-4-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

TVORNICA KVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Vinocet

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z.

Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina. Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska c. 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!